

27de Møde.

Tirsdag den 15. November Kl. 1.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1922 til 31. Marts 1923.

Forhandlingen genoptoges.

Ministeren for offentlige Arbejder

(*Slebsager*): Forskellige Talere har været inde paa Spørgsmaalet om Statsbanernes Kulbeholdning, og de har næsten alle brugt meget stærke Ord om de store Tab ved Kulindkøbene. Hvis de Herrer havde været lige saa kloge, som de er nu, da vi stod i den vanskelige Situation i Foraaret 1920, kunde de med Grund have rettet en skarp Kritik mod de omtalte Indkøb, men det var jo ganske anderledes. Nu ved jeg ganske vist, at man glemmer let i Politik, og det synes Oppositionen i denne Sag ogsaa at regne med. Men det bør dog endnu ikke være glemt, hvorledes Brændselsituationen var i Foraaret 1920, den vanskeligste og for vort Samfund mest faretruende, der havde været gennem hele Krigsperioden. Og allermindst bør de Folk glemme det, der den Gang skreg højest om Regeringens Forsømmelighed med Hensyn til at skaffe Kul til Landet. Og hvem var det, der den Gang gik i Spidsen med at skræmme Befolkningen med den faretruende Brændsels-situation? Det var de Herrer indenfor Socialdemokratiet og de Radikale, de samme, der nu er blevet saa kloge — bagefter. Jeg har en Gang tidligere gjort Røde for disse Forhold, men jeg skal gøre det igen, for at man kan faa et Billede af, hvorledes man fra den Side gjorde alt, hvad der gøres kunde, for at male Situationen saa sort som paa nogen Maade muligt. Jeg skal her blot minde om en Artikel i „Social-Demokraten“ af 9. Juni 1920, to

Dage efter, at Kulfordelingsudvalget havde rettet sin indtrængende Henstilling til Indenrigsministeriet. Denne Artikel havde en mægtig Overskrift saalydende: „En Kul-katastrofe for Danmark“, og som Undertitel stod der „En uhyggelig Rationering i Vente“. Det hed i selve Artiklen: „Den Situation, som vi staar overfor, og som Dag for Dag tegner sig sortere og sortere, maa man nu haabe, at Regeringen har Forstaaelsen af. Nu maa der handles og handles hurtigt. Det maa være Regeringens Opgave at sørge for, at den danske Befolkning ikke i den kommende Vinter, begrundet paa Kulmangel, skal ud i Fortvivelse, Mørke, Sygdom og Arbejdsløshed. Regeringen maa forstaa at tage Sagen i sin Haand og sørge for at skaffe de nødvendige Kul fra Amerika. Alle Sejl maa sættes op for at naa Maalet og skaffe Kullene. Kulfordelingsudvalgets Indstilling maa betragtes som en Appel til Regeringen om ikke at lægge Hænderne i Skødet og sætte sin Lid til det private Initiativ. Ligegyldigt hvorledes, Kullene maa skaffes, om ikke Landet skal ud i Fortvivelse.“ Saa stærke Ord brugte man den Gang fra Socialdemokratiets Side for at mane Regeringen til at købe saa mange Kul som muligt til Landet, uden Hensyn til Priserne. Og hvem husker ikke, hvordan baade radikale og socialdemokratiske Agitatorer rejste Landet rundt og skræmmede med de mange kolde Kakkelovne i den kommende Vinter, alt sammen fordi vi havde saadan en elendig Regering, der intet gjorde for at skaffe Brændsel til Landet. Naar man genkalder disse Ting i Erindringen — og det er ikke længere siden, end at vi udmærket godt kan huske det endnu —, er alle sundt tænkende Mennesker klare over, at fra den Side i alt Fald har man ingen Berettigelse til at komme med Kritik. Og det saa meget mindre, som den radikal-socialdemokratiske Regering ikke havde sørget for at efterlade sig en blot nogenlunde ordentlig Kulbeholdning. I Maj 1920 var Statsbanerne faktisk saa noget nær udgaaet for Kul, der var ikke Kul til mere end een. højst to Maaneders Forbrug. — Med disse Bemærkninger skal jeg forlade de Herrer fra radikal og socialdemokratisk Side. Deres Kritik af dette Forhold savner efter deres